

RÚBRIQUES PER A LA INTRODUCCIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN ELS PLANS DOCENTS DELS GRAUS I MÀSTERS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

“La competència de la dimensió de gènere és transversal i ha d'estar orientada a desenvolupar un raonament crític i un compromís social amb la pluralitat i diversitat de realitats de la societat actual, des del respecte als drets fonamentals, a la igualtat de dones i homes i a la no-discriminació.”

(Marc general per a la incorporació de la perspectiva de gènere en docència, AQU, 2018)

COM UTILITZAR LES RÚBRIQUES

Les rúbriques transversals despleguen les recomanacions recollides en el [III Pla d'Igualtat de la Universitat de Barcelona](#). S'han proposat seguir el model de la [Guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els plans docents i les assignatures de la Universitat de Barcelona \(2021\)](#) elaborada per la Comissió d'Igualtat que, al seu torn, s'ajusta al que disposa l'AQU en el seu [Marc general per a la incorporació de la perspectiva de gènere en docència \(2018\)](#).

Les rúbriques poden ser d'aplicació a tots els graus i màsters de la Universitat de Barcelona. Som conscients que no tots els ensenyaments poden aplicar la perspectiva de gènere a la docència de la mateixa manera, per això cada centre i cada ensenyament haurà de prendre la decisió estratègica que més afavoreixi l'ensenyament dels continguts de l'àrea. Es pot fer incorporant-hi una assignatura sencera sobre perspectiva de gènere (com s'ha distingit incloent la casella “temàtica” en les rúbriques transversals). També es pot decidir, segons convingui, adaptar metodologies, fer canvis en els entorns d'aprenentatge o en les referències bibliogràfiques, o idear una combinació de diferents pràctiques transversals o específiques.

En el [web](#) de la Unitat d'Igualtat de la UB podeu trobar tota una sèrie de recursos específics per matèria, a més de píndoles i exemples de bones pràctiques que us poden ajudar en la configuració del pla docent. De la mateixa manera, us podeu adreçar a la [comissió d'igualtat del vostre centre](#) per tal que us assessorin d'acord amb la tipologia de les assignatures que impartiu.

Les rúbriques s'han confeccionat en forma de taula per tal que el personal docent i els càrrecs acadèmics puguin fer un exercici d'autoavaluació reflexiva que permeti identificar els punts forts i febles de la incorporació de la perspectiva de gènere en la titulació. Hi ha una taula amb rúbriques transversals útils per a qualsevol assignatura i una taula buida per omplir per tal que cada docent pugui utilitzar-la per recollir les seves estratègies docents.

Confiem que a partir d'aquí en podrem extreure també indicadors per als processos de qualitat VSMA dels centres. Així mateix, en fases successives voldríem posar a disposició de l'alumnat un material semblant perquè pugui contrastar, en les enquestes d'avaluació de l'activitat docent, l'efectiva incorporació de la perspectiva de gènere en els plans docents.

Acrònims

CIC: comissió d'igualtat de centre

PAT: Pla d'acció tutorial

UI: Unitat d'Igualtat

VSMA: Verificació, seguiment, modificació i acreditació de títols

RÚBRIQUES TRANSVERSALS

	Pràctica de perspectiva de gènere	Sí. Especifica què i com	No. Especifica'n els motius
Temàtica	La meva assignatura versa sobre gènere, dones, el col·lectiu LGTBIQ+, la teoria feminista o la perspectiva de gènere.		
Continguts	<p>Un o més dels temes proposats en l'assignatura versen sobre gènere, dones, el col·lectiu LGTBIQ+, la teoria feminista o la perspectiva de gènere.</p> <p>La meva assignatura incorpora la perspectiva de gènere de manera transversal.</p> <p>La meva assignatura incorpora la perspectiva de gènere de manera puntual en certs continguts o mètodes de treball.</p>		
Metodologia d'ensenyament i aprenentatge	<p>La metodologia d'ensenyament i aprenentatge és sensible al gènere, a les interseccionalitats i a la diversitat de capacitats de l'alumnat.</p> <p>Em comunico amb el PAT o la coordinació d'estudis davant de</p>		

	<p>situacions que no sé com afrontar o que penso que requereixen suport addicional (per exemple, sobre adaptacions curriculars a necessitats sobrevingudes de l'alumnat).</p>		
Entorn d'aprenentatge i convivència	<p>A l'aula dispo de mecanismes que afavoreixen la participació equitativa i que atenen les diversitats de gènere.</p> <p>En les activitats grupals reflexiono amb l'alumnat sobre la distribució de rols i tasques associades al gènere i procurem corregir-ho.</p> <p>Mostro sensibilitat i respecte pels noms i pronoms sentits de les persones.</p> <p>Gestiono conductes masculistes o LGTBIQ+ fòbiques a l'aula, en entorns virtuals o amb el suport de la UI/CIC.</p>		
Avaluació	<p>Anonimitzo les proves d'avaluació escrites per evitar biaixos inconscients, sempre que sigui possible.</p> <p>En la formulació de les preguntes evito posar exemples estereotipats de rols i identitats de gènere.</p> <p>Diversifico la tipologia de mètodes i proves d'avaluació per fomentar i</p>		

	treballar diferents tipus de talents i capacitats.		
Llenguatge inclusiu i no sexista	<p>Empro comunicació inclusiva i no sexista (expressió oral, escrita, visual) en tota l'activitat docent.</p> <p>En els materials escrits, utilitzo els criteris de llenguatge inclusiu i no sexista de la UB (CUB), o alguna guia com la de l'Ajuntament de Barcelona o similar.</p> <p>Poso a disposició de l'alumnat aquestes guies i l'encoratjo a utilitzar-les en comunicacions orals i escrites.</p>		
Referències	<p>Poso el nom de pila desenvolupat a les referències bibliogràfiques o en altres formats per visibilitzar-ne les autores.</p> <p>Poso els dos cognoms (si n'hi ha) en les referències bibliogràfiques i altres materials de suport (audiovisuals, filmografies, altres).</p> <p>Incloc autores en les obres de referència textuals o en la literatura secundària en qualsevol format.</p>		

RÚBRIQUES ESPECÍFIQUES DE LA TITULACIÓ O ASSIGNATURA			
	Pràctica de perspectiva de gènere	Sí. Especifica què i com	No. Especifica'n els motius
Temàtica			
Continguts			
Metodologia d'ensenyament i aprenentatge			
Entorn d'aprenentatge i convivència			
Avaluació			

Grup de Treball – Perspectiva de Gènere en la Docència, la Recerca i la Transferència

Núria Abellan Calvet (CETT- Turisme), Gaizkane Apodaka Aparicio (Ciències Polítiques/UI), Sílvia Bofill Mas (Biologia), Sílvia Bofill Poch (Antropologia), Carles Ciudad Gómez (Farmàcia i Ciències de l'Alimentació), Sílvia Costa Albós (Infermeria), Sheila Escobar Peregrina (Ciències Mediambientals/UI), Sònia Estradé Albiol (Física), Núria Ferran Ferrer (Informació i Mitjans Audiovisuais), Pepita Giménez-Bonafré (Fisiologia), Sílvia Ginés Padrós (Infermeria), Josefina Goberna Tricas (Infermeria), Ricard Gracia Retortillo (Dret), María Jaime Zayro (Psicologia), Núria Llorca Isern (Química), Gemma López Sánchez (Filologia), María Inés Massot Lafón (Educació), Núria Sara Miras Boronat (Filosofia/UI), Marta Ortega Balanza (Història/UI), Sandra Periago Estornell (UI), Margarita Pla Consuegra (Infermeria), Montserrat Puig Llobet (Infermeria i vicerectora d'Igualtat i Gènere), Dolores Rodríguez Martín (Infermeria), Marta Salvador Almela (CETT-Turisme), Ana Sanz León (Ciències Polítiques) i Gemma Torres Delgado (Història).